

Az Amerikai Egyesült Államok külső és belső háborúi a kezdetektől a 20. század elejéig
(a gyarmati kortól az első világháború végéig)

BTTRHT617BA BA képzés, III. évfolyam
Hadtörténeti specializáció
Dr. habil. Lévai Csaba egyetemi tanár

1. Mi a háború és mivégre? A hadtörténetírás néhány elméleti kérdése
2. Háborúk a Brit Birodalomért – Háborúk a gyarmati korban
3. Az amerikai forradalom és függetlenségi háború I.
4. Az amerikai forradalom és függetlenségi háború II.
5. Az Egyesült Államok, illetve a francia forradalmi és napóleoni háborúk – a Nagy-Britannia ellen vívott 1812-1814/1815-ös háború
6. A „texasi forradalom” és az Egyesült Államok Mexikó elleni háborúja (1846-1848)
7. Az amerikai polgárháború I.
8. Az amerikai polgárháború II.
9. A birodalomépítő Amerika: a spanyol-amerikai háború (1898) és következményei
10. A bennszülött amerikaiak ellen vívott háborúk a kezdetektől a 20. század elejéig
11. Az Egyesült Államok és az első világháború az Egyesült Államok hadba lépéséig (1914-1917)
12. Az Egyesült Államok és az első világháború az Egyesült Államok hadba lépésétől a háború végéig – az Egyesült Államok szerepe az első világháborút lezáró béketárgyalásokon

Szakirodalom

1. Mi a háború és mivégre? A hadtörténetírás néhány elméleti kérdése
Keegan, John: *A hadviselés története*. (Corvina, Bp., 2002.) 11-34. o., 91-105. o., 313-358. o.
Gyáni Gábor: Elbeszélhető-e egy csata hiteles története? Metatörténeti megfontolások. In: 25-37. o.
Ágoston Gábor: Történetírás és hadtörténetírás. Gondolatok a professzionális és népszerű angolszász hadtörténetírásról. 49-63. o.
B. Szabó János: „Figyeljék a kezemet, mert csalok!” Szakmai csevejre hívó gondolatok a reflexió és az önreflexió szükségességéről a kora újkori tematikájú populáris angolszász hadtörténeti irodalom ürügyén. 65-81. o.
Az utóbbi három írás az alábbi kötetben található:
A magyar hadtörténetírás története és aktuális kérdései. Szerk.: Kincses Katalin Mária (HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Bp., 2015.)
2. Háborúk a Brit birodalomért – Háborúk a gyarmati korban
A háborúk világtörténete. Katonai újítások, amelyek megváltoztatták a történelem menetét. (Corvina, Bp. 1992.) 70-92. o.
Sellers, Ch.-May, H.-McMillen, N.R.: *Az Egyesült Államok története*. (Maecenas, Bp. 1995.) 37-39. o.
Keegan, John: *A hadviselés története*. (Corvina, Bp., 2002.) 315-340. o.

Hahner Péter: *A Vadnyugat. 20 hős, 20 talány.* (Animus, Bp., 2012.) 28-34. o.
Kennedy, Paul : *A nagyhatalmak tündöklése és bukása.* (Akadémiai, Bp. 1992.) 97-111. o.
Boorstin, Daniel: *Az amerikaiak: a gyarmatosítás kora.* (Gondolat, Bp. 1991.) 447-487. o.
Borsányi László: *Hontalanok hazájukban. Az első amerikaiak történelme Észak-Amerika történetében (XVII-XIX. század)* (Helikon, Bp. 2001.) 15-36. o.
Kora újkori egyetemes történeti szöveggyűjtemény. Szerk. Poór János. (Osiris, Kiadó, Bp., 2000.) 444-450. o. 99-100. o., 129-133. o.
Európa az Újkorban (16-18. század). Szerk. Orosz István – ifj. Barta János – Angi János. (Multiplex media – Debrecen University Press, Debrecen, 2006.) 317-322. o., 329-337. o.
Hahner Péter: *A régi rend alkonya. Egyetemes történet 1648-1815.* Panem, Bp., 2006. 104-140. o.
Hahner Péter: *A régi rend alkonya. Egyetemes történet 1648-1815.* Panem, Bp., 2006. 425-430. o.
A kora újkor története. Szerk. Poór János. (Osiris, Bp., 2009.) 70-118. o., 388-442. o.

3. Az amerikai forradalom és függetlenségi háború I. (a háború kirobbanásától a saratogai csatáig)

A háborúk világtörténete i. m. 114-118. o.
Sellers, Ch.-May, H.-McMillen, N.R.: i. m. 1995. 52-69. o.
Keegan, John: *A hadviselés története.* (Corvina, Bp., 2002.) 340-341. o.
Urbán Aladár: *Köztársaság az Újvilágban. Az Egyesült Államok születése, 1763-1789.* (Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994.) 39-166. o.
Kennedy, Paul : *A nagyhatalmak tündöklése és bukása.* (Akadémiai, Bp. 1992.) 111-115. o.
Borsányi László: *Hontalanok hazájukban. Az első amerikaiak történelme Észak-Amerika történetében (XVII-XIX. század)* (Helikon, Bp. 2001.) 39-46. o.
Magyarics Tamás: *Az Egyesült Államok külpolitikájának története. Mítosz és valóság: érdekek és értékek.* (Tudásközpont Tankönyvműhely, Bp. 2014.) 15-22. o.
Regan, Geoffrey : *Döntő csaták Szalamisztól a Golf-háborúig.* (Panem-Grafo, Bp. 1993.) 161-172. o.
Dokumentumok az Egyesült Államok történetéhez, 1774-1918. (Tankönyvkiadó, Bp. 1981.) 13-33. o.
Kora újkori egyetemes történeti szöveggyűjtemény. Szerk. Poór János. (Osiris, Kiadó, Bp., 2000.) 444-450. o.
Kora újkori egyetemes történeti szöveggyűjtemény. Szerk. Poór János. (Osiris, Kiadó, Bp., 2000.) 146-147. o.,
Európa az Újkorban (16-18. század). Szerk. Orosz István – ifj. Barta János – Angi János. (Multiplex media – Debrecen University Press, Debrecen, 2006.) 338-344. o.
Hahner Péter: *A régi rend alkonya. Egyetemes történet 1648-1815.* Panem, Bp., 2006. 140-145. o., 431-444. o.
A kora újkor története. Szerk. Poór János. (Osiris, Bp., 2009.) 140-153. o.

4. Az amerikai forradalom és függetlenségi háború II. (a saratogai csatától a háború végéig)

Sellers, Ch.-May, H.-McMillen, N.R.: i. m. 1995. 69-71. o.
Urbán Aladár: *Köztársaság az Újvilágban. Az Egyesült Államok születése, 1763-1789.* (Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994.) 167-235. o.
Paul Aron: *Megoldatlan rejtélyek az amerikai történelemben.* (Palamart, Bp. 2001.) 75-86. o.
Kökény Andrea: John Adams és a holland-amerikai kapcsolatok kezdetei. *Aetas – Történettudományi Folyóirat*, 33. évfolyam, 1. szám, (2018) 38-49. o.

Kökény Andrea: Az első tisztelgés: Saint Eustatius és a holland-amerikai kapcsolatok kezdetei. In: *Távolabbra tekintve. Tanulmányok J. Nagy László 65. születésnapjára*. Szerk.: Ferwanger Péter Ákos – Kalmár Zoltán. Universitas Kiadó, Szeged, 2010. 81-95. o.

Magyarics Tamás: i. m. 2014. 22-30. o.

Szöveggyűjtemény az Amerikai Egyesült Államok történetéhez 1620-1980. Szerkesztette: Bödy Pál és Urbán Aladár. (Dialog Campus, Budapest-Pécs, 2001.) 116-125. o.

Dokumentumok az Egyesült Államok történetéhez, 1774-1918. (Tankönyvkiadó, Bp. 1981.) 34-37. o.

Hahner Péter: *A régi rend alkonya. Egyetemes történet 1648-1815*. Panem, Bp., 2006. 435-441. o.

A kora újkor története. Szerk. Poór János. (Osiris, Bp., 2009.) 153-163. o.

Békeszerződés Nagy-Britannia és az Egyesült Államok között (1783. szeptember 3.) SZTR BTK Történész Diákkör, Szeged, 1993.

5. Az Egyesült Államok, illetve a francia forradalmi és napóleoni háborúk – a Nagy-Britannia ellen vívott 1812-1814/1815-ös háború

A háborúk világtörténete i. m., 1992. 92-95. o.

Keegan, John: *A hadviselés története*. (Corvina, Bp., 2002.) 340-348. o.

Lévai Csaba: Egy elfeledett konfliktus? Az Amerikai Egyesült Államok és Tripoli háborúja 1801 és 1805 között. *A Balkán és a keleti kérdés a nagyhatalmi politikában*. Szerk. Árvay Viktor – Bodnár Erzsébet – Demeter Gábor. (Hungarovox, Budapest, 2005.) 50-64. o.

Lévai Csaba: Thomas Jefferson és a diplomácia: az erényes köztársaság fenntartásának külpolitikai feltételei. *Diplomácia és nemzetközi kapcsolatok. Amerika a XIX-XXI. században*. Szerk. Horváth Emőke – Lehoczki Bernadett. (L'Harmattan Kidó, Budapest, 2019.) 66-76. o.

Lévai Csaba: Hogyan biztosítható az erényes köztársaság fenntartás? A klasszikus republikanizmus, a skót felvilágosodás és a fizeokratizmus összefonódása Thomas Jefferson gazdasági- és külpolitikai gondolkodásában. *Klasszikus és modern republikanizmusok. Eszmetörténeti tanulmányok*. Szerk. Nagy Ágoston – Pap Milán. (Ráció Kiadó, Budapest, 2021.) 201-217. o.

Sellers, Ch.-May, H.-McMillen, N.R.: i. m. 1995. 85-102. o.

Kennedy, Paul : *A nagyhatalmak tündöklése és bukása*. (Akadémiai, Bp. 1992.) 115-135. o.

Borsányi László: Hontalanok hazájukban. Az első amerikaiak történelme Észak-Amerika történetében (XVII-XIX. század) (Helikon, Bp. 2001.) 46-63. o.

Magyarics Tamás: i. m. 2014. 31-59. o.

19. századi egyetemes történelem 1789-1914. Európa és az Európán kívüli országok. Szerk. Vadász Sándor. (Osiris Kiadó, Bp., 2014.) 475-486. o.

Szöveggyűjtemény az Amerikai Egyesült Államok történetéhez 1620-1980. Szerkesztette: Bödy Pál és Urbán Aladár. (Dialog Campus, Budapest-Pécs, 2001.) 141-149. o.

Dokumentumok az Egyesült Államok történetéhez, 1774-1918. (Tankönyvkiadó, Bp. 1981.) 59-73. o., 75-76. o., 79-89. o.

Hahner Péter: *A régi rend alkonya. Egyetemes történet 1648-1815*. Panem, Bp., 2006. 145-151. o., 441-444. o.

Borsányi László: *Hontalanok hazájukban. Az első amerikaiak történelme Észak-Amerika történetében (XVII-XIX. század)* (Helikon, Bp. 2001.) 63-65. o.

Stagg, J.C.: Az USA hadseregének társadalmi összetétele (1802-1815). A tanulmányt ismerteti: Vida István Kornél. *Klió-Történelmi Szemlélő Folyóirat*, 2000/3. 90-95. o.

Hahner Péter: *A régi rend alkonya. Egyetemes történet 1648-1815*. Panem, Bp., 2006. 444. o.

Vida István Kornél: „Ahol elmélkedésre hajlást érez az elme”. A West Point-i Katonai Akadémia korai története (1802-1861). *Tanulmányok Bollobás Enikő 60. születésnapjára*. Szerk.: Frank Tibor – Benczik Vera – Geiger Ildikó. (ELTE BTK Angol-Amerikai Intézet, Budapest, 2012.) 245-255. o.

6. A „texasi forradalom” és az Egyesült Államok Mexikó ellen vívott háborúja (1846-1848)

Sellers, Ch.-May, H.-McMillen, N.R.: i. m. 1995. 154-163. o.

Kökény Andrea: Diplomáciai siker vagy a „sorstól rendelt küldetés”? Texas és Oregon csatlakozása az Amerikai Egyesült Államokhoz. In: *Diplomácia és nemzetközi kapcsolatok. Amerika a XIX-XX. században*. Szerk. Horváth Empke – Lehoczki bernadett. L’Harmattan, Bp. 2019. 77-92. o.

19. századi egyetemes történelem 1789-1914. Európa és az Európán kívüli országok. Szerk. Vadász Sándor. (Osiris Kiadó, Bp., 2014.) 486-500. o.

A hosszú 19. század rövid története. Szerk.: Bebesi György. (Pécs, 2013.) 252-259. o.

Kökény Andrea: Stephen F. Austin és a Texasi Köztársaság születése. *Aetas – Történettudományi Folyóirat*, 32. évfolyam, 2017/4. 133-154. o.

Hahner Péter: *A Vadnyugat. 20 hős, 20 talány*. (Animus, Bp., 2012.) 140-147. o.

Kökény Andrea: A texasi Köztársaság külpolitikája. *Acta Historica* (Szeged) 2017. 131-142. o.

Kökény Andrea: A mexikói – amerikai határ kijelölése, 1849-1854. *Acta Historica* (Szeged) 2012. 71-83. o.

Kökény Andrea: Az 1846-1848-as amerikai-mexikói háború és megítélése. *Világtörténet*, 40. évfolyam, 2018/1. szám, 23-44. o.

Vajda Zoltán: „Mexikó számunkra a tiltott gyümölcs”. John C. Calhoun, a mexikói háború és a korlátozott expanzió ideológiájának természetrajza. *Világtörténet*, 40. évfolyam, 2018/1. szám, 45-66. o.

Hahner Péter: Az 1848-as kaliforniai aranyláz történelmi jelentősége. *Világtörténet*, 40. évfolyam, 2018/1. szám, 67-78. o.

Magyarics Tamás: i. m. 2014. 60-89. o.

Clark, C.L.: A függetlenség előtti Texas. *KLIÓ-Történelmi szemlélő folyóirat*, 2004/3. 115-117. o.

Aron, Paul: i. m. 2001. 111-117. o.

Borsányi László: *Hontalanok hazájukban. Az első amerikaiak történelme Észak-Amerika történetében (XVII-XIX. század)* (Helikon, Bp. 2001.) 91-111. o.

Szöveggyűjtemény az Amerikai Egyesült Államok történetéhez 1620-1980. Szerkesztette: Bödy Pál és Urbán Aladár. (Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2001.) 160-161. o., 167-169. o., 172-177. o.,

Dokumentumok az Egyesült Államok történetéhez, 1774-1918. (Tankönyvkiadó, Bp. 1981.) 91-96. o., 105-113. o., 118-119. o., 126-132. o.

Békeszerződés az Egyesült Államok és Mexikó között (1848) (SZTE BTK Történész Diákkör, Szeged, 2001.

7. Az amerikai polgárháború I. (a háború kirobbanásától a gettysburgi csatáig 1861-1863)

A háborúk világtörténete i. m. 1992. 96-113. o.

Sellers-May-McMillen : i. m. 1995. 164-185. o.

Kennedy, Paul : *A nagyhatalmak tündöklése és bukása*. (Akadémiai, Bp. 1992.) 172-176. o.

Keegan, John: *A hadviselés története*. (Corvina, Bp., 2002.) 348-349. o., 352. o.

19. századi egyetemes történelem 1789-1914. Európa és az Európán kívüli országok. Szerk. Vadász Sándor. (Osiris Kiadó, Bp., 2014.) 500-504. o.

A hosszú 19. század rövid története. Szerk.: Bebesi György. (Pécs, 2013.) 259-261. o.

Degler : i. m. 1993. 198-202. o.

Sandburg, Carl : *Abraham Lincoln*. (Gondolat, Bp. 1965.) 278-787. o.

Regan, Geoffrey : *Döntő csaták Szalamisztól a Golf-háborúig*. (Panem-Grafo, Bp. 1993.) 191-197. o.

Magyarics Tamás: i. m. 2014. 93-104. o.

Szöveggyűjtemény az Amerikai Egyesült Államok történetéhez 1620-1980. Szerkesztette: Bódy Pál és Urbán Aladár. (Dialog Campus, Budapest-Pécs, 2001.) 178-195. o.

Vida István Kornél: *Világostól Appomatoxig. Magyarok az amerikai polgárháborúban*. (Akadémiai, Bp. 2011.)

Vida István Kornél: Abraham Lincoln és az Unió tábornokainak viszonya az észak-amerikai polgárháborúban. *Hadtörténelmi közlemények*, 2002/1. 111-143. o.

Keegan, John: *Az amerikai polgárháború*. (Akadémiai, Bp. 2012.) 9-306. o.

John Keegan: Az észak-amerikai polgárháború katonaföldrajzi vonatkozásai. A tanulmányt ismerteti: Vida István Kornél. *Klió-Történelmi szemlélő folyóirat*, 2000/1. 89-94. o.

Boritt, G. S. : *Miért vesztett a Konföderáció?* Századok, 1994/2. 448-454. o.

Boritt, G. S.: „És elérkezett a háború”? Abraham Lincoln és az egyéni felelősség kérdése. *Aetas*, 2001/2. 199-215. o.

Aron, Paul: i. m. 2001. 118-126. o.

Suster, Gerald: *Generálisok. A történelem legjobb és legrosszabb hadvezérei*. (Zrínyi Kiadó, Bp., 1998.) 144-151. o.

Borsányi László: *Hontalanok hazájukban. Az első amerikaiak történelme Észak-Amerika történetében (XVII-XIX. század)* (Helikon, Bp. 2001.) 111-121. o.

Dokumentumok az Egyesült Államok történetéhez, 1774-1918. (Tankönyvkiadó, Bp. 1981.) 141-144. o., 147-150. o., 154-158. o., 161-187. o., 189-195. o.

Hubbard, Ch. M. (Szerk.): Abraham Lincoln átformálja az elnöki hivatalt. *KLIÓ-Történelmi szemlélő folyóirat*, 2004/3. 1267-131. o.

8. Az amerikai polgárháború II. (a gettysburgi csatától a háború végéig – 1863-1865))

Sellers, Ch.-May, H.-McMillen, N.R.: i. m. 1995. 185-188. o. 244-258. o.

Keegan, John: *Az amerikai polgárháború*. (Akadémiai, Bp. 2012.) 307-533. o.

Szöveggyűjtemény az Amerikai Egyesült Államok történetéhez 1620-1980. Szerkesztette: Bódy Pál és Urbán Aladár. (Dialog Campus, Budapest-Pécs, 2001.) 196-197. o.

Dokumentumok az Egyesült Államok történetéhez, 1774-1918. (Tankönyvkiadó, Bp. 1981.) 195-205. o.

Brown, Dee: *A nagy lovaskaland. Epizód az amerikai polgárháborúból*. (Kossuth, Bp., 1979.)

A hosszú 19. század rövid története. Szerk.: Bebesi György. (Pécs, 2013.) 261-262. o.

9. Az Egyesült Államok világhatalommá válása és a spanyol-amerikai háború (1898)

Sellers, Ch.-May, H.-McMillen, N.R.: i. m. 1995. 244-258. o.

Magyarics Tamás: i. m. 2014. 107-150. o.

Kennedy, Paul : *A nagyhatalmak tündöklése és bukása*. (Akadémiai, Bp. 1992.) 186-193. o., 230-236. o.

Kissinger, Henry: *Diplomácia*. (Panem-Grafo, Bp. 1998.) 21-46. o.

Keegan, John: *A hadviselés története*. (Corvina, Bp., 2002.) 349-352. o.

19. századi egyetemes történelem 1789-1914. Európa és az Európán kívüli országok. Szerk. Vadász Sándor. (Osiris Kiadó, Bp., 2014.) 504-526. o.

A hosszú 19. század rövid története. Szerk.: Bebesi György. (Pécs, 2013.) 262-267. o.

20. századi egyetemes történet I. kötet, 1890-1945. Szerk.: Diószegi István – Harsányi Iván – Krausz Tamás – Németh István. (Korona Kiadó, Bp., 1995.) 127-133. o., 191-213. o.
Sweetman, Jack: *Admirálisok. A történelem legkiválóbb tengernagyai 1585-1945.* (Zrínyi, Bp., 164-182. o.)
Andor László: *Amerika évszázada.* (Aula, 2002.) 50-58. o.,
Aron, Paul: i. m. 2001. 136-142. o.
Bugya László: Az 1898. évi spanyol-amerikai háború visszhangja a magyar sajtóban. *Aetas*, 1998/4. 78-88. o.
Szöveggyűjtemény az Amerikai Egyesült Államok történetéhez 1620-1980. Szerkesztette: Bódy Pál és Urbán Aladár. (Dialog Campus, Budapest-Pécs, 2001.) 253-260. o., 263-265. o.
Dokumentumok az Egyesült Államok történetéhez, 1774-1918. (Tankönyvkiadó, Bp. 1981.) 211-212. o., 252-259. o., 261-265. o., 269-270. o., 286. o., 305-306. o.

10. A bennszülött amerikaiak ellen vívott háborúk a kezdetektől a 20. század elejéig

Aron, Paul: i. m. 2001. 127-135. o.
Borsányi László: *Hontalanok hazájukban. Az első amerikaiak történelme Észak-Amerika történetében (XVII-XIX. század)* (Helikon, Bp. 2001.) 67-90. o., 121-137. o.
Hahner Péter: *A Vadnyugat. 20 hős, 20 talány.* (Animus, Bp., 2012.) 71-79. o., 125-139. o., 169-171. o., 171-174. o., 207-219. o., 247-256. o., 262-269. o., 293-301. o.,
Geronimo. A legendás apacs vezér önéletrajza. (Szenzár Kiadó, Bp., 2002.)
Utley, Robert M.: *A lánzsa és a pajzs. Ülő Bika élete és kora.* (Osiris Kiadó, Bp., 2004.) 13-455. o.
Brown, Dee: *A Vadnyugat története indián szemmel.* (Kossuth, Bp., 1973.)
Sellers, Ch.-May, H.-McMillen, N.R.: i. m. 1995. 133-134. o.
Szöveggyűjtemény az Amerikai Egyesült Államok történetéhez 1620-1980. Szerkesztette: Bódy Pál és Urbán Aladár. (Dialog Campus, Budapest-Pécs, 2001.) 23-34. o., 44-46. o., 90-92. o.
Davis, William C.: *A vadnyugat hőskora 1800-1899.* (Helikon kiadó, Bp., 1994.) 98-125. o.

11. Az Egyesült Államok és az első világháború az Egyesült Államok hadba lépéséig (1914-1917)

Sellers, Ch.-May, H.-McMillen, N.R.: i. m. 1995. 274-279. o.
Ormos Mária – Majoros István: *Európa a nemzetközi küzdőtéren.* (Osiris, Bp., 1998.) 215-236. o.
Keegan, John: *A hadviselés története.* (Corvina, Bp., 2002.) 352-358. o.
Kennedy, Paul : *A nagyhatalmak tündöklése és bukása.* (Akadémiai, Bp. 1992.) 243-260. o.
Degler, C.N.: *Az élő múlt. Milyen erők formálták Amerika mai képét?* (Európa, Bp. 1993.) 475-481. o.
Andor László: *Amerika évszázada.* (Aula, 2002.) 67-69. o.
Simpson, Colin: *A Lusitania elsüllyesztése.* (Európa, Bp., 1979.)
A háborúk világtörténete i. m. 1992. 130-156. o.
Magyarics Tamás: *Az Egyesült Államok külpolitikájának története. Mítosz és valóság: érdekek és értékek.* (Tudásközpont Tankönyvműhely, Bp. 2014.) 189-200. o.
Dokumentumok az Egyesült Államok történetéhez, 1774-1918. (Tankönyvkiadó, Bp. 1981.) 312-319. o.
20. századi egyetemes történet I. kötet, 1890-1945. Szerk.: Diószegi István – Harsányi Iván – Krausz Tamás – Németh István. (Korona Kiadó, Bp., 1995.) 191-213. o.

12. Az Egyesült Államok és az első világháború az Egyesült Államok hadba lépésétől a háború végéig – az Egyesült államok szerepe az első világháborút lezáró béketárgyalásokon

Ormos Mária – Majoros István: *Európa a nemzetközi küzdőtéren*. (Osiris Kiadó, Bp., 1998.) 237-269. o.

Sellers, Ch.-May, H.-McMillen, N.R.: i. m. 1995. 279-285. o.

Keegan, John: *Az első világháború*. (Akadémiai, Bp., 2014.) 541-549. o., 570-620. o.

Andor László: *Amerika évszázada*. (Aula, 2002.) 69-76. o.

A háborúk világtörténete i. m. 1992. 156-165. o.

Magyarics Tamás: i. m. 2014. 200-219. o.

Szöveggyűjtemény az Amerikai Egyesült Államok történetéhez 1620-1980. Szerkesztette: Bódy Pál és Urbán Aladár. (Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2001.) 307-309. o.,

Dokumentumok az Egyesült Államok történetéhez, 1774-1918. (Tankönyvkiadó, Bp. 1981.) 320-321. o., 326-329. o.